

Mindenki másképp csinálja

Mi, Decsen, így csináljuk

Iskolánk /jelenleg Bíborvég Általános Művelődési Központ Általános Iskola Decs/ 2000-től junioros iskola, ekkor csatlakoztunk a JAM Alapítványhoz. Integrált nevelést folytatunk a 2002/2003-as tanévtől. 2009-től ÖKOISKOLA, 2010-től pedig az ELMETORNA játékos kompetenciafejlesztő program referencia iskolája vagyunk. Intézményünk 2009 óta Tehetségpont, tagja vagyunk a Tolna Megyei Tehetségsegítő Tanácsnak, az országos Sajátos Nevelési Igényű Tehetségeseket Segítő Tanácsnak és az országos Roma Tehetségsegítő Tanácsnak. Tantestületünket nyitottság, innovációra való törekvés jellemzi.

Iskolánkban a 2000/2001-es tanévtől helyezünk nagy hangsúlyt a gazdasági kultúra fejlesztésére. Ezt az teszi szükségessé, hogy tanulóink egy része kevés tapasztalatot és információt szerez családjában a munka világáról, mert szüleik alacsony iskolai végzettségűek, nem dolgoznak rendszeresen. A diákok egy csoportjának az sem természetes, hogy a felnőttek jellemző tevékenysége a munka. Vannak olyan családok, ahol a családi gazdálkodás is problémát okoz. Azt pedig mindannyian tapasztaljuk, hogy nem könnyű eligazodni a mindennapok pénzügyeiben.

2000-ben két lehetőségünk volt, hogy válaszoljunk ezekre a kihívásokra. Az egyik lehetőség már jól működő programok, eredményes módszerek bevezetése, a másik saját program készítése és bevezetése volt. Mi akkor a JAM programjait választottuk, úgy gondoltuk és gondoljuk, hogy ezek segítik a gyerekeket a felnőttlét szerepeire való felkészülésben, olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek tulajdonképpen minden diák számára szükségesek ahhoz, hogy sikeres felnőttként élhessen. Mi tehát átvettünk programokat, de a 2000/2001-es tanév óta folyamatosan építjük, egészítjük ki intézményünkben a gazdasági kultúra fejlesztését szolgáló rendszert, melynek fontos részei ma is a junioros programok. Fejlesztőmunkánk során arra törekszünk, hogy élményszerű és tevékenység alapú tanulás valósuljon meg, életszerűség jellemezze az iskolai munka tartalmait és tevékenységeit. Ehhez sokféle módszert használunk. Iskolánkban jelenleg hat JAM tanár dolgozik, most már munkaközösségbe szerveződve.

Rendszerünk egyik eleme az alsó tagozat négy évfolyamán a **gazdasági és vállalkozási ismeretek tantárgy** heti egy órában. Ennek alapját az **Én és a világ** programcsomag első négy része képezi: **Mi magunk** – 1. évfolyam, **Családunk** – 2. évfolyam, **Környezetünk** – 3. évfolyam, **Településünk** – 4. évfolyam. Ezeket a programokat egészítettük ki olyan elemekkel, amelyek biztosítják a lehetőséget a tanulók önismeretének fejlődéséhez, újabb élmények, tapasztalatok és ismeretek szerzésére a gazdaság működésének egészéről, és segítik a gyerekeket abban, hogy megkezdjék felkészülésüket a tudatos, kritikus fogyasztói magatartásra.

Felső tagozatban nem önálló tantárgy a gazdasági és vállalkozási ismeretek, hanem a hagyományos tantárgyi rendszerbe építettük be ezeket a tartalmakat, **technika és életvitel** tantárgy keretében tanítjuk ötödik és hatodik évfolyamon a junioros programokat.

Mindkét tagozaton működik egy-egy **diákvállalkozás szakkör**. /Előbb volt alsó tagozatos diákvállalkozásunk, mint felsős./ Szerintem a legérdekesebb, legkülönlegesebb junioros program a **Diákvállalkozás**. A 2011/2012-es tanévben heti 1,5-1,5 órában dolgozunk együtt a gyerekekkel mindkét tagozaton.

Nálunk a diákvállalkozás tényleg a diákok vállalkozása, nem a pedagógusé, így többféle cél elérésében is segít bennünket a tanítás-tanulás folyamatában. Rendszerünkben egyszerre az integrált nevelés eszköze és a tehetséggondozás színtere. A diákvállalkozás természetes módon biztosít keretet a különböző területeken tehetséges és különböző társadalmi háttérrel rendelkező tanulók közös tevékenységének, a siker feltétele a csoporton belüli együttműködés, melyben az egyénnek nagy szerepe van. A diákvállalkozás vonzza az alkotni szerető, kreatív gyerekeket, teret ad a gyerekek kreativitásának, és lehetőséget tehetségük felismerésére.

Így működik nálunk az alsós diákvállalkozás: Szeptember elején felhívom a gyerekek figyelmét arra, hogy diákvállalkozásban dolgozhatnak egy tanéven keresztül. A tanulók szülői engedéllyel jelentkezhettek a szakkörbe. Az első foglalkozáson a kisdíákok végiggondolják, hogy mivel tudnak hozzájárulni vállalkozásuk sikeréhez, majd megválasztják a vezetőket. Minden vállalkozás sikerének alapja egy jó ötlet, ezért a vállalkozópalánták a vezetők megválasztása után ötletbörzét rendeznek, kiválasztják azt a 2-3 terméket, amit gyártani szeretnének és tudnak. /A kisiskolások életkori sajátosságainak inkább a termékgyártás felel meg, nem a szolgáltatás nyújtása./

Következő alkalommal elkészítenek a gyerekek néhány darabot a kiválasztott termékekből, majd felkészülnek a piackutatásra, hiszen meg kell győződniük termékeik eladhatóságáról, valamint javaslatokat gyűjthetnek így termékeik tökéletesítéséhez. Ha eladhatónak bizonyulnak a termékek, akkor tervet készítenek további munkájukhoz, logót terveznek, indulótőkét szereznek. Közben regisztráltatjuk diákvállalkozásunkat a JAM Alapítványnál.

A szükséges alapanyagok és eszközök beszerzése után megszervezik a diákok a termelést, gyártják termékeiket. Akik valamilyen műveletet, technikát jól ismernek, betanítják a többieket. Amikor javában folyik a termelés, megkezdik felkészülésüket a reklámozásra. Plakátokat, szórólapokat, apró ajándékokat készítenek vásárlóiknak. Értékesítésre az iskolai vásárokon és a JAM országos vásárain van lehetőségük. A vásárookra alaposan fel kell készülni. Gyakorolják a szórólapok, ajándékok udvarias átadását, a nyugtairást, megtervezik standjuk képét, elkészítik a szükséges dekorációt, kipróbálják, hogyan fogják ajánlani termékeiket az érdeklődőknek. Az alsós diákvállalkozásunk minden évben elutazik a karácsonyi és húsvéti vásárra Budapestre. Ezek az országos vásárok mindig hatalmas élményt jelentenek a kisgyerekeknek. Munkájuk igazi elismerése az, ha idegenek vásárolják meg termékeiket, megdicsérik őket.

A decemberi vásárok értékelése, a pénzügyi beszámoló elkészítése után megkezdődik a termékgyártás és felkészülés a tavaszi vásárookra. Május végén a záró műveletek következnek. Kiderül, hogy nyereséges volt-e a diákvállalkozás működése, ha igen, akkor döntenek a nyereség felhasználásáról a gyerekek. Utolsó tevékenységük a diákvállalkozásban a beszámoló elkészítése, valamint a diákvállalkozás és a diákvállalkozók munkájának értékelése.

Tanév során, tavasszal, **egyéni tanulmányi versenyt** hirdetünk alsós diákjainknak, hogy több tapasztalatot és gyakorlatot tudjanak szerezni az önálló munkavégzésben. A versenyre jelentkező tanulók három alkalommal kapnak írásbeli feladatokat.

Tanév végén a **gazdasági és vállalkozási ismeretek témahéten** a tanulók csapatverseny keretében adnak számot a bennünket körülvevő világ folyamatainak megértéséről, vállalatlátogatásokon vesznek részt, gazdasági játékokat játszanak.

Szívesen látjuk iskolánkban azokat a kollégákat, akik érdeklődnek munkánk iránt.

Tóth Judit

dtothjudit@freemail.hu

Bíborvég ÁMK

7144 Decs, Haladás utca 1.